MUZEJSKI RAVNATELJ
LJUBLJANA JUGOSLAVIJ

Št. 42 Poštnina poračunjena (C. C. con la posta) V Trstu, v petek, 18. februarja 1927. Posamezna številka 30 cent. Letnik LII

List izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L 22.— [illegible] celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — [illegible] 30 stot. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokosti 1 kolone [illegible] trgovske in obrtne oglase L 1.—, za osmrtnice, zahvale, spo[illegible] 1.50, oglase denarnih zavodov L 2.— Oglasi na prvi strani L 2.—

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinost» Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Svečani sprejem

jugoslovenskih parlamentarcev v Pragi

Praga, 15. febr. 1927.

V nedeljo 13. t. m. zvečer je prispela v Prago jugoslovenska parlamentarna delegacija, sestavljena iz 20 članov, da vrne obisk čehoslovaških parlamentarcev iz jeseni lanskega leta.

Vsi praški listi so objavili v nedeljo tople pozdravne članke, a nekateri so priobčili tudi slike posameznih članov jugoslovenske delegacije. Prvih pozdravov pa so bili deležni jugoslovenski gostje že na čehoslovaški meji, čim je privozil vlak na čehoslovaško ozemlje. Tam jih je sprejel predstavnik Novinarskega malega sporazuma dr. Sychrava.

Medtem je bilo v Pragi na Wilsonovem kolodvoru živahno vrvenje. Že dolgo pred napovedano uro so se začele zbirati množice in razne odlične osebnosti, da priredijo jugoslovenskim parlamentarcem čim svečanejši sprejem. V imenu vlade je prišel poljedelski minister dr. Srdinko, dalje dr. Girsa, ki je bil pred kratkim imenovan za poslanika v Varšavi, bivši vojni minister Vaclav Klofač, bivši minister Haberman, starosta čehoslovaških novinarjev g. Pichl, poslanec dr. Uhlíř, eden izmed glavnih organizatorjev obiska, književnik Holeček in mnogo drugih. Na postajo je prišlo tudi osobje jugoslovenskega poslaništva in konzulata s poslaništvenim svetnikom g. Djorićem in glavnim nadzornikom vojnih grobov g. Cvrčanin na čelu.

Točno ob 9.30 je privozil vlak na postajo, a črez par sekund so že bili zbrani delegati v postajni dvorani, kjer jim je bil prirejen prisrčen in svečan sprejem. Prvi jih je pozdravil posl. dr. Uhlíř, ki se je v svojem govoru spominjal lanskega obiska čehoslovaških parlamentarcev v Beogradu ter naglašal, da se bodo mogli načrti, ki so bili tam skupno izdelani, sedaj lahko izvršiti. V imenu gospodarske komisije je pozdravil goste posl. Černý, v imenu vlade poljedelski minister dr. Srdinko in v imenu čehoslovaško-jugoslovenske lige vseučiliški profesor dr. Matija Murko.

Na pozdrave je odgovoril v imenu jugoslovenske delegacije poslanec dr. Janković. V temperamentrem govoru je orisal važne in težke naloge, ki se imajo rešiti, izrazajoč prepričanje, da se bo našla popolna rešitev. Jugosloveni so prišli polni navdušenja k svojim severnim bratom v ta namen. «Rusija — je rekel — je za nas mrtva, Čehoslovaki in Jugosloveni so os, okoli katere se danes vrti Slovanstvo.»

Po tem govoru, ki je bil sprejet z burnim odobravanjem, so se gosti odpeljali v hotel «Pariz», kjer jim je bilo pripravljeno stanovanje. Pred kolodvorom jih je pozdravljala množica občinstva z navdušenimi vzkliki.

Drugi dan, t. j. v ponedeljek, so si ogledali jugoslovenski parlamentarci praške znamenitosti, a popoldne istega dne se je vršila svečana seja čehoslovaškega parlamenta z udeležbo jugoslovenske delegacije. Iz predsedništva obeh zbornic so bili prisotni predsednik poslanske zbornice g. Malyptr, podpredsedniki Stivin, Horak in dr. Buday, predsednik senata dr. Hruban, za vlado zunanji minister dr. Beneš, železniški minister Najman, minister za trgovino dr. Peroutka, minister za narodno zdravje dr. Tiszo in vojni minister Udržal. Seji sta prisostvovala dalje jugoslovenski poslanik v Pragi g. Branko Lazarević z osobjem in čehoslovaški poslanik v Beogradu g. Šeba.

Sejo, ki se je vršila v dvorani proračunske komisije, je otvoril predsednik čehoslovaške poslanske zbornice g. Malypetr s sledečim govorom:

«Spoštovani tovariši, dragi bratje! V nepozabnih dneh našega bivanja v vaši krasni in dični domovini smo se sporazumeli glede načel za sistematično delo, s katerim hočemo naše medsebojne odnošaje, in sicer na kulturnem in gospodarskem polju, čim bolj utrditi, da bodo tem trajnejši. Tedaj je bilo enoglasno sklenjeno, da se ustanovita obe komisiji, ki se danes prvič sestaneta na tleh našega parlamenta, da začneta svoje delo. Pozdravljam Vas najprisrčneje in bratski v tem odgovornem in važnem delu. Čim težja bodo vprašanja, tem trdnejše mora biti prepričanje, tem jasnejša mora biti naša zavest, da imamo interese, ki so skupni obema narodoma in obema državama, in da moramo te skupne interese skrbno varovati in se zanje brigati. Naša naroda nimata druge želje ne potrebe nego da moreta živeti v slogi in svobodno in mirno delati za svojo kulturno, gospodarsko in socialno povzdigo. Pri tem nočeta delati nikomur krivice, nikogar žaliti, toda nočeta niti trpeti nikakih očitkov in nikakega nasilja. Svesta si morata biti, da bodo njun napredek, blagostanje in varnost tem trdnejši, čim silneje se bosta naslanjala drug na drugega.

Moramo predvsem pridno in sistematično delati za naše idejno in praktično ujedinjenje, toda ne samo za ujedinjenje naših dveh narodov, temveč tudi za idejno in praktično ujedinjenje vsega Slovanstva. S tem moremo mnogo napraviti za razvoj vseh slovanskih narodov, za napredek vsega človeštva, katero potrebuje mir. Želim vam, da dosežete v tem delu čim bogatejši uspeh in vas vnovič najprisrčneje pozdravljam.»

Po tem govoru je pozdravil jugoslovensko delegacijo predsednik senata dr. Hruban. Omenil je, da se vrši ta skupna seja na dan obletnice smrti sv. Cirila, ki je dal Slovanstvu z božjo pomočjo pismenost. Delu, ki ga začenjate na ta zgodovinski dan, — je zaključil — želim popoln uspeh na kulturnem in gospodarskem polju.

Po govorih predsednikov obeh čehoslovaških zbornic je vstal predsednik jugoslovenske delegacije dr. Velizar Janković. V svojem govoru je najprej namenil svoj pozdrav predsedniku Masaryku in čehoslovaškemu narodu, dalje parlamentu ter ministrskemu predsedniku dr. Švehli in zunanjemu ministru dr. Benešu. Ko je potem pokazal, da odgovarja tako parlamentarno sodelovanje popolnoma duhu povojne demokracije, je nadaljeval:

«Program našega skupnega dela je resen in bo brez dvóma spojen s težkočami. Moramo rešiti vprašanje kulturne konvencije, vprašanje dijakov in univerz, vprašanje pošte in druga prometna vprašanja, vprašanje potnih listov. Toda naša glavna skrb bo posvečena vprašanju gospodarskega zbližanja naših držav. Praktično življenje med narodi kaže, da imajo neurejene gospodarske zveze navadno za posledico tudi oslabljenje političnih zvez. Radi tega imamo mi, predstavniki naših bratskih in zavezniških držav, kategorično dolžnost, da svojima vladama olajšamo delo ali celo, če gre počasi, da ga ubrzamo, da se pride čim prej do konkretne in zadovoljive rešitve gori omenjenih vprašanj. Po našem mnenju nas pri urejevanju teh vprašanj ne smejo plašiti nobene težkoče, naj bodo še tako velike. Moramo najti pot in način, da ovire odpravimo. In to, se nam bo popolnoma posrečilo, samo če bomo hoteli.»

Dr. Janković je zaključil svoj govor s sledečimi besedami:

«Na koncu svojega govora izjavljam, gospodje poslanci in tovariši, da mi Srbi, Hrvati in Slovenci za Vašo zvestobo dajemo tudi mi našo, kakor krasno pravi Vaš narod, in sicer tako zvestobo, kakor je naš narod pokazal in dokazal, da jo zna viteški braniti in varovati tudi v najtežjih trenutkih.»

Govori so bili večkrat prekinjeni z burnim ploskanjem. Po plenarni seji sta se takoj sestali obe komisiji in posamezni referenti so poročali o gradivu in načrtu zasedanj naslednjih dni. V torek je jugoslovenska delegacija obiskala praškega župana dr. Baxa. V občinskem domu ji je bil prirejen časten sprejem v imenu praške občine.

RIM, 17. (Izv.) Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša izvrševalni pravilnik k dekretu-zakonu o samskem davku, ki je bil sprejet na poslednjem zasedanju ministrskega sveta.

Italijanski odgovor Coolidgeu

bo čimprej objavljen

RIM, 17. (Izv.) Kakor je bilo že včeraj javljeno, bo italijanski odgovor na spomenico predsednika Združenih držav čimprej objavljen. Po vsej verjetnosti bo odgovor objavljen še tekom noči. Z objavo se hoče namreč čakati toliko časa, dokler ne prispe odgovor v Washington.

Komunike posebnega tribunala

Zannibonijev proces odložen radi bolezni generala Sanne

RIM, 17. (Izv.) Posebni tribunal za zaščito države sporoča: «Predsednik tribunala general Sanna je zbolel na influenci, ki ga je priklenila za nekoliko dni na posteljo. Da se omogoči popolno ozdravljenje predsednika, je bil proces proti Zanniboniju in tovarišem, ki bi imel pričeti dne 21. t. m., odložen.»

Po vsej verjetnosti bo pričel proces dne 14. marca. Dne 2. marca pa se bo najbrž pričel proces proti komunističnim kurirjem, v katerega je zapletenih nad 40 obtožencev. Kakor poroča «L'Agenzia Internazionale», je Zanniboni, ki priznava svojo krivdo, odklonil vsako vabilo prič, katere je hotel predlagati njegov zagovornik on. Cassinelli v njegovo obrambo.

Združenje za delitev dela

RIM, 17. (Izv.) Danes se je vršila seja ital. društva za znanstveno delitev dela. Odbor je z zadovoljstvom ugotovil, kako se v poslednjem času italijanski pridobitni krogi vedno bolj zanimajo za to vprašanje. Odbor je z zadoščenjem vzel na znanje naročilo mednarodnega odbora, ki naroča italijanskemu odboru, naj pripravi vse potrebno za mednarodni kongres Združenja društev za delitev dela, ki se bo vršil v Rimu v mesecu septembru.

Spopad dveh novinarjev

RIM, 17. (Izv.) Danes popoldne je došlo v ulici Sistina do spopada med novinarjem Curtijem Suchertom in Karlom Settinellijem. Ko je uzrl Settinelli, ki se je nahajal v spremstvu nekaterih svojih prijateljev svojega nasprotnika, ki se je istotako nahajal v družbi svojih prijateljev, se je zagnal v njega in med obema je došlo do dejanskega spopada. Kakor znano, sta fašistovska novinarja že delj časa v ostrih osebnih navzkrižjih.

Interpelacijski dan v jugosl. narodni skupščini

Vladi naložena skrb za regulacijo voda v Jugoslaviji

BEOGRAD, 17. (Izv.) Danes je bil v narodni skupščini interpelacijski dan. Na dnevnem redu je bila interpelacija poslanca dr. Joca Laloševića o poplavah v Bački in Baranji. Interpelacija poslanca dr. Laloševića je naslovljena na ministra za poljedelstvo in vode ter zahteva pojasnil, kaj se je ukrenilo, da se preprečijo nadaljne poplave v Vojvodini, ki so povzročile lani tako ogromno škodo.

Prvi je govoril interpelant, ki je protestiral, ker je prišla njegova interpelacija tako pozno do razprave. Opozicija se je pridružila protestu ter je očitala vladi brezbrižnost za ljudske potrebe. Minister za poljedelstvo dr. Kulovec je izjavil, da je vlada storila vse, kar je bilo v njeni moči, da se prepreči ponovitev poplav. Kar se tiče popravil nasipov priznava, da se je mnogo grešilo. Nasipi se bodo na novo izdelali, čim dobi vlada primerno inozemsko posojilo. Za ministrom je zopet govoril interpelant Lalošević, ki je napadal vlado, češ da je samo njena nedelavnost povzročila katastrofalne poplave.

Nato je govoril poslanec Stanković, ki je podal strokovni ekspoze o stanju nasipov in vodnih zadrug v Vojvodini in naglašal potrebo čimprejšnjega popravila, da se preprečijo nadaljne poplave.

Popoldne ob 17. uri se je seja narodne skupščine nadaljevala. Prvi je govoril zemljoradnik Moskovljević, ki je očital poljedelskemu min. dr. Kulovcu, da ne odgovarja na stvarna vprašanja in ne pove, kdo je zakrivil katastrofo v Vojvodini in kaj se je storilo proti krivcem. Nesrečo so v veliki meri zakrivili organi generalne direkcije voda, ki so brezvestno vršili svojo službo. Kriva je tudi vlada, ker še ni predložila zakona o agrarni reformi in potrebnih kreditov za melijoracijo. Izjavil je, da bo glasoval proti.

Samostojni demokrat Juraj Demetrović je izjavil, da je že svoječasno predložil narodni skupščini zakonski načrt o plačevanju vodopravnih doprinosov in zahteval nujnost za svoj predlog. Takrat je bil poljedelski minister Pucelj, ki je odklonil nujnost. Prav slučajno je prišlo kmalu potem do katastrofalne povodnji v Baranji in poplavljenih je bilo 16.000 katastralnih oralov zemlje. Ako bi bil njegov predlog sprejet in ako bi bili sprejeti potrebni krediti, bi teh katastrof ne bilo. Končno je poslanec Demetrović predlagal ta-le prehod na dnevni red:

«Narodna skupščina je čula odgovor ministra za poljedelstvo in vode na interpelacijo poslanca dr. Joce Laloševića in smatra 1.) da je treba preiskati vzroke katastrofalnih povodnji v Vojvodini v letu 1924. in 1926., 2.) da je treba ugotoviti morebitno krivdo odgovornih uradnikov in njihovo odgovornost za veliki obseg katastrofe. V to svrho naj sklene narodna skupščina, da se na prihodnji seji na podlagi člena 121. poslovnika, ki naj predloži svoje poročilo tekom treh mesecev skupaj s predlogom, kakšna odgovornost zadene uradne organe in kaj naj se stori, da se v bodoče preprečijo take katastrofe v jugoslovenski kraljevini.

Radikalski poslanec Oton Gavrilović je nato izjavil, da je prišla interpelacija zelo kasno. Kot poslanec iz prizadetih krajev pa je zahteval svoječasno pomoči in končno je izjavil, da bo glasoval za zaupnico vladi. Bivši minister za kmetijstvo in vode Pucelj je v svojem govoru sprejel predlog poslanca Demetrovića, da se izvoli anketni odbor. Naglašal je, da so poslanci SLS, ki so sedaj v vladni večini, takrat, ko je bil on poljedelski minister, govorili, da je kriv katastrofe centralizem. Za nesrečo so pač krivi vsi ministri za poljedelstvo in vode in torej tudi dr. Kulovec.

Nemec dr. Moser se je v svojem govoru izrazil za zaupnico vladi. V imenu vladne večine je nato predlagal poslanec Stanković ta-le prehod na dnevni red: Narodna skupščina je čula odgovor ministra za poljedelstvo in vode na interpelacijo poslanca dr. Joce Laloševića in tudi govore ostalih poslancev v tej stvari. Zato smatra 1.) da se imajo poravnati vse terjatve vodnih zadrug v Vojvodini, nastalih do konca 1926., glede zemljišč, ki spadajo pod agrarno reformo pa do konca prihodnjega leta; 2.) da ima minister za poljedelstvo in vode delati na to, da preskrbi sporazumno z vlado čimprej posojilo za popravila hidrotehničnih objektov vodnih zadrug v Vojvodini, ter skrbeti, da se ozemlje vse države zavaruje pred poplavo. Minister dr. Kulovec je sprejel ta prehod na dnevni red in ga je potem tudi vladna večina odobrila. S tem je bila seja končana. Prihodnja se bo vršila jutri ter se bo ob tej priliki nadaljevala proračunska debata.

Potres v Jugoslaviji

Škoda povzročena v Bosni in Hercegovini.

SARAJEVO, 17. (Izv.) Po dosedanjih cenitvah znaša škoda samo v Hercegovini nad sedem milijonov dinarjev. Tudi danes dopoldne so bili v Ljubinju in okolici zabeleženi novi potresni sunki, in sicer prvi ob 10., drugi ob 11. uri. Obakrat pa je bil potresni sunek lažji in ni povzročil posebne škode. V Ljubinju je nad tristo družin brez strehe. Pravoslavna cerkev, šola, džamija, vojašnica finančne kontrole in Srpska banka so v razvalinah. Ljudstvo prebiva v šotorih in na vozovih ob cestah.

V okolici Mostarja so pri vsakem koraku opazljive posledice potresa. V mnogih krajih je zemlja tako razpokana, da so za prehod potrebne brvi. Mnogi potoki so izginili ter se vode stekajo v podzemske jame, ki so bržkone nanovo nastale.

MOSTAR, 17. (Izv.) V Stolcu so skoraj vse hiše porušene. Škoda se ceni na poldrugi milijon dinarjev.

Prva pomoč vlade

BEOGRAD, 17. (Izv.) Min. svet je na svoji današnji seji odobril kot nujno pomoč za prebivalstvo, prizadeto vsled potresne katastrofe, kredit v znesku 200.000 dinarjev.

Mednarodni Rdeči križ pri Društvu narodov je poslal centralni upravi jugoslov. Rdečega križa dopis, v katerem izraža svoje sočutje ter prosi za informacije, ali se reflektira tudi na materijalno podporo, ki jo bo v tem slučaju nemudoma nakazal. Centralna uprava jugoslov. Rdečega križa je ponudbo odklonila, češ da bo skušala v lastnem delokrogu zadobiti in zbrati potrebna sredstva.

Veliki snežni viharji v Južni Srbiji.

BEOGRAD, 17. (Izv.) Glasom vesti iz Južne Srbije razsajajo tam že dva dni strahoviti viharji. Včeraj se je ponovil sneženi metež. Promet je skoraj nemogoč. Skoraj vse proge so zasnežene. Telefonske zveze so pretrgane. Tudi po Hercegovini in Dalmaciji so divjali ponovni sneženi meteži, ki so povzročili obilo škode.

Novi francoski poslanik v Beogradu

posetil zunanjega ministra

BEOGRAD, 17. (Izv.) Novi francoski poslanik Darde, ki je dospel že pred nekaj dnevi v Beograd, je danes prvič posetil zunanjega ministra dr. Perića. Pri tej priliki sta razpravljala tudi o svečani nastopni avdijenci pri kralju in o izročitvi poverilnih listin.

Za sklenitev trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Čehoslovaško.

BEOGRAD, 17. (Izv.) Pogajanja za zaključitev trgovinske pogodbe s Čehoslovaško se prično prihodnji teden, ko bodo prispeli iz Prage čehoslovaški delegati. Zvečer se je vršila v zunanjem ministrstvu konferenca zastopnikov jugoslov. gospodarskih organizacij in zainteresiranih ministrstev; na tej konferenci so se določile glavne smernice pogajanj s Čehoslovaško.

Nemški državni proračun

Minister Koehler o finančnih težavah Nemčije

BERLIN, 17. (Izv.) Nemški državni zbor je pričel z razpravo o novem državnem proračunu. Ob predložitvi proračuna je imel finančni minister daljši govor o finančnem položaju Nemčije. Po ugotovitvi, da izkazuje novi proračun majhen prebitek je minister naglašal, da finančni položaj Nemčije ni nič kaj rožnat. Posebno veliko breme predstavljajo vojne reparacije, katerim Nemčija ne bo kos, ako se ne zboljšajo mednarodni odnošaji. Sam generalni agent za reparacije priznava, da so sedanji mednarodni trgovski odnošaji nenormalni. — Brez normalnih trgovskih odnošajev pa Nemčija nikakor ne bo mogla zadostiti svojim obveznostim napram zmagovalcem.

Vojni minister Gessler je v svojem govoru primerjal oboroževanje sosednih držav z nemškim razoroževanjem. Vse vesti, ki pripovedujejo o tajnem oboroževanju Nemčije, so po ministrovih besedah le zlobna izmišljotina.

Francoski ministrski svet

razpravlja o zunanji politiki in o vojaških zadevah

PARIZ, 17. (Izv.) Ministrski svet je na svoji današnji seji še nadalje razpravljal o zunanji politiki in zlasti pa o kitajskih homatijah.

Razprava o volilni reformi je povzročila ministrskemu svetu velike skrbi in je bila odložena, ker se hoče dati prednost vojaški reformi ter se smatra potrebno pomiriti razburjene politične duhove in ker je vojaška reforma zelo nujno potrebna. Na seji, katero je imela včeraj popoldne komisija za vojaško reformo in katere sta se udeležila tudi predsednik ministrskega sveta in vojni minister, je bila poudarjena potreba, da se postavita v ospredje razpravi o generalni organizaciji armade in o načrtu organizacije naroda v vojnem času. — Maršal Foch je podal popolno poročilo o delu medzavezniškega vojaškega odbora in je izjavil, da se iz sedanjega stanja stvari lahko prizna, da je Nemčija razorožena, toda napram državi, ki šteje 70 milijonov prebivalcev, je potrebna previdnost. Razorožitev Nemčije bi se lahko smatrala po besedah maršala Focha za efektivno, toda ne za trajno.

Kronsko vprašanje na Madžarskem

Legitimisti proti grofu Bethlenu

BUDIMPEŠTA, 16. Te dni je grof Bethlen gostoval pri škofu v Veszprimu, kjer so se vršile nadomestne volitve. Ob tej priliki je Bethlem govoril o republiki in o vprašanju ogrskega kraljestva.

O republiki je dejal, da bi bila za Madžarsko poskus, ki se pa ne more podvzeti. Glede vprašanja prestola pa je menil, da dane razmere, ki jih ustvarja Madžarski sosedno inozemstvo, zopet ne dovolijo, da bi madžarski narod ustoličil svojega monarha. Pri tem je padla beseda tudi na legitimiste, ki jim je ministrski predsednik očital, da spravljajo madžarsko kronsko vprašanje dan za dnem na dnevni red.

Ta Bethlenov govor pa je vzbudil v ogrskih legitimističnih krogih veliko pozornost in grof Apponyi se je zoperstavil Bethlenovim trditvam. Po njegovem mnenju je grof Bethlen sam tisti, ki vzdržuje na površju ogrsko kronsko vprašanje.

Legitimisti, je izjavil grof Apponyi, stojijo na državnopravnem stališču, ki ga je označil pokojni kralj Karl v svojem pismu na Rakovszkyja, bivšega predsednika parlamenta, in v svojem manifestu, ki ga je naslovil na madžarski narod ob priliki svojega prvega poskusa, da se vrne na Ogrsko.

Kralj Karl je smatral pragmatično sankcijo za preuranjeno in neutemeljeno. Radi tega ne bi bil nikdar zahteval madžarske vojaške in finančne pomoči za dosego svoje osebne vlasti v drugih deželah in tudi, če bi vladal drugim deželam, se ne bi nikdar dotaknil madžarske politične in vojaške neodvisnosti. Kralj Karl je bil pripravljen privoliti, da se državna ustava v toliko izpremeni, da bi delil pravico napovedi vojne in sklepanja miru z narodnimi predstavniki. To kraljevo noto si je prisvojila večina legitimistov, je dejal Apponyi, pa tudi mladi kralj in kraljica-vdova in v tej smeri se mladi kralj tudi politično vzgaja.

Vprašanje izvolitve kralja za legitimiste sploh ne obstoja, kajti Madžarska ima, po njihovem mnenju, že svojega legitimnega vladarja.

Doumergue in Briand

bosta posetila angleškega kralja?

LONDON, 17. (Izv.) Francoski mornariški minister je definitivno sprejel vabilo angleškega admiralata, da pošlje v Portsmud eno eskadriljo novih francoskih vojnih ladij. Po listu «Evening Standard» je verjetno, da obiščeta predsednik francoske republike in francoski zunanji minister Anglijo ob priliki obiska francoskih vojnih ladij na Angleškem. Oba državnika bosta gosta angleškega kraljevskega dvora.

Nova albanska vlada

PARIZ,, 17. Listom poročajo iz Tirane, da je predsednik republike Ahmed-beg Zogu sprejel ostavko, ki jo je stari kabinet predložil že pred dobrim tednom, ter je imenoval novo vlado, ki je sestavljena tako-le:

Zunanje zadeve — Vrioni, sedanji albanski poslanik v Parizu; javna dela — Massayuka; notranje zadeve — Abdulla; finance — Fezi-beg. Novi minister za pravosodje ni še bil imenovan. Nova vlada se bo glede zuanje politike držala smernic prejšnjega kabineta.

Nova zmaga kantonskih čet

Šanghajski guverner poražen

ŠANGHAJ, 17. (Izv.) Glasom vesti, katere se lahko smatra za osnovane, so bile čete šanghajskega gubernatorja poražene od kantonskih nacijonalističnih čet. Zmaga kantonskih čet je tem pomembnejša, ker so bile čete šanghajskega gubernatorja močnejše od kantonskih. Po vsej verjetnosti se bodo šanghajske čete ustavile na poslednjih obrambnih črtah pri Sun-Kiangu, to je približno 40 milj od Šanghaja. Del čet šanghaj-

skega gubernatorja se je rešil po morju na treh parnikih, ki so bili rekvirirani.

Morski roparji

napadli turško jadrnico v Črnem morju

BUKAREŠT, 17. Listom poročajo iz Kostanca, da so morski roparji, ki že delj časa ogrožajo vožnjo na spodnjem delu Donave ter na Črnem morju, te dni spet napadli veliko turško jadrnico «Bram», ki je vozila iz Braile ter je bila namenjena v Carigrad.

Mornarji so se roparjem postavili po robu; streljanje je trajalo precej časa, končno pa so zmago izvojevali tolovaji, ki so bili v veliki premoči. Povezali so mornarje, jih položili v dva čolna ter jih prepustili usodi. Roparji so nato oplenili jadrnico in jo nato zapalili. Pomorska policija je našla mornarje ter jih rešila, za roparji pa ni nobenega sledu.

Strahovite neurje v Ameriki

Silne poplave. - Sneženi meteži in veliki nalivi. - Mnogo človeških žrtev.

PARIZ, 17. (Izv.) Pariški izdaji «New York Heralda» poročajo iz San Franciska: Po semkaj došlih radiobrzojavkah je mesto San Diago v Kaliforniji izolirano in močno poškodovano od strahovite nevihte, ki divja v štirih državah. Pomorska baza in stotine stanovanj so ogrožene od povodnji. Radi velikega deževja je reka San Diego na več krajih prestopila bregove. Solina Missione je pepelnoma potopljena. Več sto oseb je moralo zapustiti svoja stanovanja in državni inženirji zahtevajo dovoljenje, da vržejo v zrak železniški most pri Santa Fè, ker je to edino sredstvo, ki lahko prepreči, da ne vderejo vode reke San Diego v mesto. Številna druga mesta so ogrožena od povodnji.

BUENOS AIRES, 17. (Izv.) Že nekaj ur divja nad mestom strahovita nevihta. Silno deževje zaliva ulice in radi vihre je morala večina trgovin ostati zaprta.

SAN FRANCISCO, 17. (Izv.) Strahoviti sneženi metež divja nad zapadnimi in južnimi državami ob Tihem oceanu. Škoda povzročena prometnim sredstvom in poljedelstvu je zelo velika. Sneženi metež je zahteval tudi številne človeške žrtve. Število žrtev znaša 27, toda prevladuje strah, da bo to število še bolj naraslo, čim bo prenehala nevihta, ko se bo lahko ugotovilo škodo. Število ranjenih dosega 100. Od povodnji so bile prizadete tudi številne naselbine. Domneva se, da je bilo nad 1500 družin primoranih zapustiti svoja stanovanja vsled grozeče povodnji. Nevihte, kakršna je divjala v poslednjih dneh, ne pomnijo strari ljudje. Slabo vreme traja še nadalje in dež pada kakor iz škafov in povzroča vedno večjo nevarnost za prebivalstvo.

LONDON, 17. Na obalah Tihega oceana je dva dni divjala strahovita nevihta. Neurje je v Kaliforniji povzročilo, da se je ponesrečilo šestnajst oseb.

Na progi Los Angeles - Chicago se je podrl most, ko je vozil po njem neki brzovlak. Nekaj vagonov se je radi tega prevrnilo v potok, ki teče pod mostom. Šest potnikov je pri tem izgubilo življenje, več drugih pa jih je bilo ranjenih.

Gosta megla v Londonu

PARIZ, 17. Iz Londona prihajajo vesti, ki pravijo, da je Rokavski preliv in ves južni del Anglije še zmerom zavit v gosto meglo. Megla ovira promet in povzroča nezgode in neprilike; sam London je v šestih dneh utrpel radi megle za cele 4 milijone funtov šterlingov škode.

Huda nesreča v rudniku

PARIZ, 17. V rudniku Double pri Saint Eloy Les Mines se je zgodila huda nesreča. Lift, v katerem se je nahajalo sedemnajst delavcev, se je nenadoma odtrgal in padel v globino. Dva delavca sta se ubila, 15 pa jih je bilo ranjenih.

DNEVNE VESTI

Stanovanjska kriza

Predsinočnjim in sinoči sta se vršili v mestni hiši seji, ki ju je sklical občinski komisar comm. Giovanni Frontieri z namenom, da bi skušal omiliti težkoče, ki so nastale v zadnjem času v perečem vprašanju stanovanj in najemnin, predvsem pa z namenom, da bi posredoval spravljivo med hišnimi gospodarji in lastniki.

Sejam je predsedoval inž. Cobal, ki je zastopal fašistovsko pokrajinsko udruženje; navzočna sta bila poleg zastopnikov in hišnih gospodarjev ter drugih osebnosti, tudi komm. Riva in občinski komisar komm. Frontieri, ki sta zastopala prefekta. Po dolgi razpravi, tekom katere so razni govorniki opisali izredne razmere, ki so nastale v našem mestu radi uvedbe novega zakona o svobodni kupčiji s stanovanji, se je sklenilo, da se ustanovijo posebne komisije, ki bodo imele nalogo, da posredujejo v sporih med najemniki in hišnimi gospodarji. Te komisije, katerih število ni bilo še določeno, bodo sestavljene iz zastopnika hišnih gospodarjev, zastopnika najemnikov in zastopnika fašistovske stranke, ki bo obenem predsedoval komisiji. Razen tega je bila ustanovljena nekaka višja komisija, sestavljena iz 12 članov, ki bo imela tudi oblast, da na zahtevo prizadetih posreduje pri sklepanju novih najemninskih pogodb in tudi revidira stare pogodbe. To komisijo bodo tvorili zastopniki hišnih gospodarjev, najemnikov, fašistovske stranke, fašistovskega direktorija ter fašistovskih sindikatov; predsedoval ji bo komm. Riva.

Razumno gospodarstvo in izseljevanje

Prejeli smo z dežele sledeče življenja in odločnosti polne vrstice, ki jih priporočamo v resno razmišljanje:

Naši ljudje mislijo samo na tujino, češ domača gruda ne da dovolj zaslužka za preživljanje sebe in družine. To je deloma tudi res. Kmetije propadajo, ker nobeden nima morda veselja in tudi volje ne za obdelavo zemlje, katera bi mu morala nuditi dovolj dela in jela. Vsak se izgovarja na to splošno gospodarsko krizo. Krizo občutijo po mojem mnenju one gospodarske produkcije, katere ne stoje in se ne razvijajo po času. Ravno gospodarske krize so, ki podžigajo k tehničnemu in gospodarskemu izpopolnjevanju. Poglejmo si naša kmetska gospodarstva in vprašajmo se po natančnem proučevanju, koliko so napredovala, odkar je ranjki zapustil posestvo svojemu sinu? Ali se ne dobi v 80% odgovor: tako je delal moj oče, tako delam tudi jaz. Kaj to pomeni za našo dobo? Zagotovo počasno smrt in pogin. S starimi naziranji mora gospodarstvo propadati in mora se misliti na tujino in na daljne rudnike, kjer naši ljudje puščajo svoje najboljše moči in prihajajo domov kot mrliči na duhu in na telesu. Življenje današnjih dni zahteva dela rok in glave. Kaj pomagajo pridne roke, ako glava miruje? Za odvrnitev gospodarskih kriz je tehnično in moderno napredovanje v gospodarstvu. Z modernim urejevanjem in delom na kmetijstvu se da doseči dvojni in še celo trojni učinek! Pusti svojo govorico: «tako je delal moj oče, tako moram jaz.» Oče je živel pred 50 leti, ko ni bilo še umetnih gnojil, ko ni bilo še motornih plugov in ko ni bilo takšnih gospodarskih pretresljajev v naši deželi. Tehnično izpopolnjuj svoje orodje in upravljaj je po naukih današnje vede in videl boš uspeh svojega dela. Njive, travniki, senožeti in živina se ti podvojijo. Dobiček bo mnogo prekašal stroške, ki si jih dal zemlji. Ne boš več tarnal o pomanjkanju in tujini. Domača gruda ti bo dala dela, veselje, zadovoljstvo in blagostanje. Poglej članek g. Furlana v «Gospodarskem vestniku» o Danski in dobro prouči vsako zapisano besedo. Morda te oblije rudečica, ko boš vse to čital. Vzemi si k srcu vsako besedo in upravljaj se po naukih in videl boš učinek. Mi živimo v dvajsetem stoletju, v katerem veda stalno napreduje. Zemlja se počasi izčrpava, nima več dovolj sokov za rast rastlin. Treba ji je iste zopet povrniti, dati, in sicer v obilni meri. Senožetim, pašnikom treba gnojila, ker mah se vedno bolj razširja in uničuje še ono malo dobre trave. Spopolnjuj sebe in svoje gospodarstvo in ne bo ti žal! Poplemenituj svojo živino! Po malem, ne vse naenkrat, ker morda ne zmagaš. Delaj po naukih, ki jih vedno čitaš v naših gospodarskih listih, in videl boš, da ne boš mislil več na tujino in tudi gospodarske krize ne boš več poznal, ker vedi, da le slabo obdelana gospodarstva čutijo krizo in pomanjkanje. Tehnično dovršena in po modernih naukih držana posestva ne poznajo ne mizerije ne denarnega pomanjkanja in tudi ne gospodarskih kriz.

Trgovinski promet v Trstu

v januarju

V preteklem mesecu januarju je imel Trst sledeči trgovinski promet:

Uvoz	1927	1926
po železnici	1,335.730	1,099.703
po morju	1,070.203	1,201.302
Skupaj	2,405.933	2,301.005
Izvoz:		
po železnici	763.398	891.399
po morju	759.041	744.626
Skupaj	1.522.439	1,636.025
	1927	1926
Promet:		
po železnici	2.090.128	1,991.102
po morju	1,829.244	1,945.928
Celot. prom.	3,928.372	3,937.030

Celotni promet se je skrčil v primeri z januarjem lanskega leta za 8.658 kvintalov.

Brzojavke po telefonu

Telefonska zveza za Benečije naznanja:

S 15. februarja je bil uveden v Trstu nov način narekovanja brzojavk. Naročniki telefona se lahko poslužujejo te nove službe ter narekujejo brzojavke s svojega doma (tako da jim ni treba hoditi na brzojavni urad z na posebnem vzorcu napisano brzojavko). Istotako lahko dobijo na dom brzojavke, ki so nanje naslovljene, že nekoliko minut po njihovem prihodu v brzojavni urad.

Ta služba je na razpolago proti pristojbini v znesku 50 stotink za vsako brzojavko do 12 besed in 30 stotink za vsakih nadaljnih 12 besed ali odlomek dvanajstorice.

Za sedaj je urnik urada za narekovanje brzojavk — Ufficio Dettatura Telegrammi (tako se novi urad imenuje) sledeči: **od 8. do 22. ure.**

Prošnje za naročbo naj se pošiljajo Telefonski družbi za Benečije — Ravnateljstvo tržaške agencije (Società Telefonica delle Venezie - Direzione dell'Agenzia di Trieste), kjer se tudi dobijo natančnejša pojasnila.

Cepljenje

Občinski zdravstveni urad sporoča:

Prefekturni komisar opozarja prizadete, da se v smislu čl. 378. tukajšnjega zdravstvenega pravilnika, morajo ponovno cepiti vsi oni, ki so bili rojeni v l. 1919.

Šolskim zdravnikom je v smislu čl. 374. omenjenega pravilnika naloženo, da izvršijo ponovno cepljenje brezplačno po vseh šolah, ki se nahajajo na ozemlju tržaške občine. Cepljenje se vrši brezplačno tudi v občinskem zdravstvenem uradu (vhod iz ulice SS. Martiri št. 1), in sicer ob sredah in sobotah od 11. do 12. ure.

Iz tržaškega življenja

Huda nezgoda pri delu.

Na parniku «Pascoli», zasidranem ob pomolu št. 5 v prosti luki V. E. III, se je včeraj zjutraj dogodila huda nesreča. Na parniku, s katerega so razkladali premog, je bil med drugimi težaki zaposlen tudi 35-letni Alojzij Facchin, stanujoč v ulici E. Toti št. 16; stal je na krovu poleg parnega dvigala ter nadziral razkladanje. Med delom, ko je dvigalo vleklo iz parnikovega skladišča veliko košaro premoga, se je nenadoma utrgala veriga pri premičnem vzvodu ob jamboru, na katerem je visel tovor; težki vzvod je padel na Facchina in ga zadel tako hudo, da je siromak obležal težko poškodovan. Na lice mesta je bil nemudoma poklican zdravnik rešilne postaje, ki je dognal, da ima Facchin zmečkano levo roko, izpahnjeno levo ramo ter številne druge poškodbe na raznih delih telesa. Po prvi pomoči je bil siromak prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevarnem stanju v kirurgični oddelek.

Eksplozija petarde pri Sv. Jakobu

Včeraj popoldne ob 16.10 se je nenadoma razlegel pri Sv. Jakobu silen pok, ki je povzročil med tamošnjim prebivalstvom precejšnje vznemirjenje. Ljudje so se začeli povpraševati, kaj se je neki zgodilo, in kmalu so začele krožiti vsakovrstne govorice. Tako se je tudi raznesel glas, da je bil izvršen proti nekemu hišnemu gospodarju bombni atentat. Ta govorica je šla bliskoma od ust do ust, kar je z ozirom na sedanjo hudo stanovanjsko krizo pač povsem umljivo... Toda končno se je izkazalo, da stvar ni bila tako huda. V ulici Scuole Nuove je nekdo vrgel petardo, ki je eksplodirala s silnim pokom, a ni ni ubila niti ranila nikogar in tudi škode ni povzročila skoro nobene; le nekaj šip pri bližnjih stanovanjih je popokalo.

Policiji se ni še posrečilo dognati, kdo je vrgel petardo. Tudi ni znano, s kakšnim namenom je neznani bombaš izvršil nevarno dejanje.

Tržaško sodišče

Streljanje med tihotapci in finančnimi stražniki

Šesta sekcija tukajšnjega kazenskega sodišča je obravnavala včeraj dogodek, ki se je dovršil v noči od 20. novembra 1922 v Vrhpolju. Junaki oziroma junakinje tega dogodka so Antonija Cociancich iz Dekanov, Jurišević Marija iz Dola pri Dekanih, Ivan Krebel iz Izole, Nazarij Kermac iz Izole in po sili razmer tudi Bogumir Kapun iz Vrhpolja.

Vsi ti obtoženci so bili do včeraj v zaporu in so morali odgovarjati pravici radi težkih zločinov. Glasom obtožnice se je v noči 20. novembra 1922 odigral v Vrhpolju sledeči prizor:

Tamošnja finančna straža je izvedela, da so se v Vrhpolju v nekem hlevu, ki je last matere obtoženca Kapuna, poskrili tihotapci z bremeni tobaka. Ponoči so finanč. stražniki obkolili imenovani hlev ter čakali, da kdo pride iz njega. Najprvo sta se pred hlevom pojavili dve senci, moški in ženska. Stražniki so stopili naprej. Ko jih je moški zagledal, je zaklel in spregovoril: «Vigliacchi!», nakar je potegnil samokres in začel streljati na stražnike. Tudi drugi moški, ki so bili v hlevu, so prišli ven in začeli streljati, stražniki so jim seveda odgovarjali s puškami. Naposled so se stražniki radi teme umaknili, kajti bilo je zanje že precej nevarno. Črez nekaj časa so tihotapci izginili za hišo v noč. Stražniki so tedaj prišli iz skrivališč, vdrli v hlev in tam našli obtožence.

Cociancich Antonija in Marija Jurišević povesta, das ta šli iz Dekanov v Postojno, kjer sta hoteli prodati večjo količino tobaka in razne drobnarije. Tam sta srečali Krebla in Kermaca, ki sta jima ponudila 39 kilogramov tobaka. Ženski sta sprejeli ponudbo. Zajela jih je noč, zato sta hoteli prenočiti v imenovanem hlevu. Drugega ne vesta.

Krebel in Kermac pravita, da sta tobak kupila v Postojni. Potrdita v popolnem izjave žensk.

Kapun ne ve o stvari ničesar. Ne pozna ne obtožencev ne tožiteljev.

Zaslišani finančni stražniki Albert Boco, Bernard Di Domenico in Virgilij Cappelletti opišejo dogodek kakor zgoraj. Nihče izmed njih pa ne more povedati ničesar gotovega o napadalcih in tihotapcih. Ne morejo ugotoviti, kdo je streljal. Ženski sta imeli v hlevu 39 kilogr. tobaka, ki je bil brezdvomno vtihotapljen. Ne ve se pa, kdo ga je vtihotapil.

Državni pravdnik smatra, da se zamore brez skrbi obsoditi imenovane po vseh točkah obtožnice ter predlaga za Antonijo Cociancich, Marijo Jurišević, Ivana Krebel in Nazarija Kermac **jočo 3 let,** smatra pa, da je Kapun nedolžen in predlaga zanj oprostilno razsodbo.

Obe ženski brani odvetnik Pompej Robba, ki skuša dokazati, da je obravnava pravzaprav kontrovencijonalna, kajti ako tudi ni mogoče prav dokazati nedolžnosti obtožencev v drugem, ne govorijo za njihovo krivdo niti najmanjši dokazi.

Odv. Freschi, ki brani uradno Krebla in Kermaca, se naslanja na izjave odvetnika Robba in zahteva iste mere za svoja dva varovanca.

Kapun ima svojega zagovornika v odv. dr. Edvardu Slaviku. Ta v svojem govoru protestira proti temu, da se je proti Kapunu sploh sodno postopalo, ker ni v njegovo breme najti niti najmanjše sumnje prestopka in ker Kapun tudi drugače kakor sin gospodinje imenovanega hleva ne more odgovarjati pravici radi prestopkov drugih.

Po daljšem posvetovanju je bila naposled razglašena sledeča razsodba:

Marija Jurišević je obsojena na 950 lir globe, Antonija Cociancich na 750 lir, Ivan Krebel na 1200 lir in Kermac na 1200 lir.

Kapun je bil oproščen, ker ni zagrešil ničesar.

TELESNA VZGOJA

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

Uradno poročilo

Vsi prizadeti naj danes dvignejo pri meni izkaznice novoudruženih igralcev, kakor tudi izkaznice rezervnih igralcev. Uradna ura od 19 do 20 v društvenih prostorih. Tajnik

TEHN. VODSTVO NOGOMETA

(Uradno)

Tekma Zora - Adria se vrši na igrišču Obzora v nedeljo 20. t. m. ob 14.30 pop.

M. D. Rocol se opozarja, da prenese tekmo z M. D. Zarja, Bazovica, na drugo uro. T.V.N.

Savez sodnikov

Tekmo Opčine - Jadran v Bazovici sodi gosp. Pertot. S. S.

Preklic

Nogometna tekma **Rocol-Zarja** in hazena tekma **Rocol-Primorje** odpadeta, ker je bilo igrišče v Rocolu naknadno zasedeno od prvenstva.

M. d. Sv. Ivan.

Ali je pripravljena vaša I. četa igrati v nedeljo prijateljsko tekmo na našem igrišču ob 2. uri? — S. d. Primorje. — Odgovor v «Edinosti».

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Zadnje spremstvo

V mežikavi svetlobi februarskega popoldneva smo včeraj pospremili k zadnjemu počitku tihega skromnega tovariša Joškota Kogoja. Življenje mu ni revežu sešilo udobne suknje. Naj se koplje onstran v čaru večnega usmiljenja in mira!

Kristi Lestan v zadnji pozdrav

Nebeški oče je zaukazal krdelu svojih angelov, naj se podajo tja na solkansko cesto k naši Kristi. Poljub Večnega jo je iztrgal iz naše srede. Kriste ni več, Krista je umrla. Krista, čemu si šla od nas, ko smo Te ljubili, čemu si zapustila očeta in mater, ki si jim bila opora?

Oče, kruta je Tvoja volja. Ni ji še zasijala dvajseta pomlad in še zastavila noge v življenje in že si jo poklical. Čemu, baš tedaj, ko se vsa narava pripravlja na veliko svatbo, ko že skoro diha spomladansko solnce, zemlja odpira svoje grudi, da nas nahrani? — Kmalu se bo skrjanček v zlatem jutru dvignil proti Vsemogočnemu ter mu zapel jutranjo zahvalo ter klical kmeta na njivo, da jo zorje in poseje. Tebe, Krista, ne bo, da bi ga poslušala. Ni Te več, Krista, da bi nemo in vestno izvrševala naloge odbora, ni Te več, da bi sejala ljubezen in mir med nas ter nas razveselila v mrkih dneh. Čemu si šla od nas, ko smo Te vendar vsi tako ljubili!?

Krista, na Tvojem grobu, posutem z zimskim cvetjem, vlada mir in ljubezen, tako kot si jo Ti sejala med nami. — **Mlad. odsek, Z.P.D.**

Dražba materijala

5. marca 1927. ob 9. uri se bo vršila v Tržiču dražba različnega stavbnega materijala, hranjenega v skladiščih Ville Vicentine in pa Tržiča.

AJŠEVICA PRI GORICI

Pevsko in bralno društvo na Ajševici priredi v nedeljo dne 20. t. m. svojo običajno pevsko prireditev v dvorani g.a V. Komela s sledečim sporedom: 1) mešan zbor: «Kar ti boš ostala» (Vas. Mirk); 2) moški zbor: «Na trgu»; 3) meš. zbor: «Majolčica»; 4) duet: «Rudeči sarafan» (s sprem. klavirja); 6) burka v dveh dejanjih: «Lažizdravnika» (Jaka Štoka); 6) burka v enem dej.: «Čarodejna brivnica».

Med odmorom udarja tamburaški zbor iz Rožne doline. Po končanj prireditvi sledi šaljiva pošta itd.

Kdor se hoče pošteno in iz srca nasmejati, naj ne zamudi redke prilike, da se ne bo v postu kesal. Torej v nedeljo, kar leze ino gre, vse na Ajševico! Na svidenje!

DAROVI

Lov na tri ptičke v dobrski korijeri prinesel Dijaški kuhinji L 15. Hvala lepa lovcu in divjačini!

BORZNA POROČILA

Amsterdam 922-932, Belgija 318-328, Francija 90.50-91, London 111.80-112.40; New-York 23.05-23.25 Španija 385-392, Švica 440-450, Atene 29.50-30.50, Berlin 545-555, Bukarešt 12.75-13.75, Praga 68.25-69, Ogrska 402-410, Dunaj 320-330, Zagreb 40.25-41.

Uradna cena zlata (16. 2.) L 446.98.

Vojnodškodninske obveznice 61.90.

ZAHVALA

Vsem onim blagim osebam, ki so na katerikoli način počastile spomin naše nepozabne

Ivanke Gajeta

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini in Marijini družbi.

284 ŽALUJOČI OSTALI

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 237

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (lekarna Rovis) popravlja, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 223

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnemoglost. Izdelek lekarne Castellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42. 229

KVAS najboljše vrste Soc. Ligure Lombarda po L 5.30 kg. pri S. Ravberju Ajdovščini. 209

ČEBELE. Sedem panjev tipa «Žniderščič» se proda na prostovoljni javni dražbi, v nedeljo, dne 20. t. m., ob 2. uri po poldne. Dolnje Vreme št. 50, pošta Vrem. Britof. 232

BLOK čepic, po nizki ceni. Puhar, via Molin grande 20, Trst. 233

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Bodulich Ana, Madonna del Mare 19, II. 234

Tržaška posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z omej. poroštvom

uraduje v svoji lastni hiši ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru

Sprejema „Dinarje" na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru. Davek od vlog plačuje zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite.

— Obrestna mera po dogovoru. —

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.

Ob nedeljah je urad zaprt

Štev. telef. 25-67. 179

Najstarejši slov. denarni zavod

PODLISTEK (56)

V. I. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

— Priznali mi boste, da vera, ki ima tako malo moči nad svojimi pristaši, da jih ne more pripraviti niti do tega, da bi držali dano besedo, se mi ne zdi edino zveličavna. Kakšen smisel pa ima propovedovati spravo, poštenje, ljubezen napram človeku in biti istočasno ošaben, prelomiti dano besedo in prezirati svojega bližnjega. Toda umirite se, oče Martin, ne zametujem samo katoliške vere, ampak vse ostale vere s svojo vred. Izdajstvo grofice M. me je končno streznilo in vrnil sem se k bolj zdravim mislim. Znanost je že davno razlila svojo luč na te temne legende, ki so polne zablod in ki so vam jih ostavili nevedni in lahkoverni predniki. Uvažujem vaše mišljenje, dragi oče, toda ne morem se več braniti jasnovidnosti, ki jo vsak dan potrjuje kakšno novo čudovito odkritje. In jaz sem trdno prepričan, da ni ne Boga ne previdnosti, ne raja ne pekla, ne plačila ne kazni. Jezus, ravno tako kakor Mojzes, sta bila filozofa-idealista, katerih časi so prešli. V resnici ni nič drugega razen materije, ki jo vladajo neizpremenljivi zakoni; združevanje atomov nas slučajno ustvarja, a smrt raztrese te atome v neizmerni prostor prvotne materije, ki je bila naš izvor. To, kar vi imenujete dušo, to, kar misli in deluje v nas, je zgolj telesnost; misel je izločevanje možganskih sokov, kakor so solze izločevanje solznih žlez.

— Nehajte! nehajte! — ga je prekinil oče Martin, ki ga je poslušal z naraščajočim nemirom: — nepreračunljiva udanost, samožrtvovanje, ljubezen, vse to je po vašem mnenju izločevanje sokov, posledica delovanja organov, kakor recimo delovanje želodca? To je neokusno!

— Nasprotno, dragi oče; pogubna ljubezen, ki me tlači, vam more samo dokazati resničnost mojih trditev; če bi imela svoj izvor v duši, tedaj bi jo tolikšne žalitve in sila moje volje uničili. Toda jaz je ne morem potlačiti zato, ker je to organska bolezen, katere vzrok ni znanost še odkrila in ki polagoma preprečuje obnavljanje atomov, ki sestavljajo moje telo.

Stari duhovni pastir je z grozo dvignil roke.

— Dovolj tega! To je nevaren pogovor in mi je zopern; vse svoje življenje sem verjel v Boga in ne odrečem se mu na stara leta. Ah! ti učenjaki in njih prekleta znanost! ona napravlja iz ljudi zločince, uničujoč v njih vsako dobro in plemenito stremljenje, ker jih uči prezirati nebeško pravičnost do tedaj, da jih ne kaznuje; nikakor pa ne morem dvomiti o bivanju zlodeja, ko vidim, kako vas je obvladal.

In starec se je pokrižal, čemur se je Samuel iz srca nasmejal.

— Govoriva o čem drugem, mladi prijatelj; častitam na baronskem naslovu. Kaj! to vas več ne veseli? Toda vaši otroci bodo nekaj imeli od tega; zdaj pa bi vas vprašal — če se vam ne zdi moje vprašanje neskromno — kako je mogoče, da ste se poročili z drugo, ko še vedno ljubite Valerijo? Čustva, ki jih morate kazati svoji soprogi, vendar niso iskrena?

— Prav govorite, oče, — je odgovoril bankir po trenotnem molčanju: — ta ženitev je bila nespametna in jo bridko obžalujem. Ah! če bi bili v Pešti tedaj, ko sem se poskusil umoriti, bi vas bilo čustvo usmiljenja privedlo k moji postelji in to bi se ne bilo zgodilo. Bil sem sam, zapuščen in dva prekanjena človeka sta izrabila mojo trenotno slabost in me spretno omrežila. Toda kar je narejeno, se ne da predrugačiti; ne bom mogel nikoli ljubiti, moje srce je umrlo. No, predsedovala bo v moji hiši in pripravila bo na svet množico otrok, ki bodo moje milijone pomnožili, in tako ne bova zaman živela.

Pri vratih se je zaslišal ropot, kakor bi se nekdo zrušil na tla. Oba sta se ozrla.

— Kaj pa je to? Zdi se, da je nekdo prisluškoval, — je rekel Samuel in vstal. Bil je ves zaripel od jeze. Naglo je šel k durim, odgrnil zavsa in začudeno ostal, ko je zagledal na preprogi ležečo, nezavestno Ruto. «Niso naju prisluškovali služabniki, ampak moja žena,» — je zasmehljivo rekel, ko se je vrnil k očetu pl. Roteju

— Ona je bržkone slišala moje zadnje besede; zelo mi je žal, toda ta neprostovoljna izpoved jo bo naučila, kako se mora vesti.